

Warszawa, 12 maja 2021 r.

Szanowny Pan
Cezary Tomczyk
Przewodniczący Klubu Parlamentarnego
Koalicja Obywatelska – Platforma
Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa
Polska, Zieloni

Szanowny Panie,

Fundacja Panoptykon jest niezależną organizacją społeczną, która od lat zajmuje się problemem uprawnień Policji i służb specjalnych. W naszej ocenie aktualny brak niezależnej kontroli nad wykonywaniem przez nie czynności „inwigilacyjnych” zagraża prawu do prywatności – zarówno polityków i polityczek czy dziennikarzy, jak i zwykłych obywateli i obywaterek. Jednocześnie możliwość stosowania takich narzędzi jak Pegasus oraz brak rzeczywistej kontroli nad zakładaniem podsłuchów generuje niebezpieczeństwo wykorzystania Policji i służb specjalnych w celach politycznych.

Naszym zdaniem silna instytucjonalna kontrola nad działaniami Policji i służb specjalnych jest warunkiem i sprawdzianem dojrzałości demokracji. Mimo upływu 30 lat od upadku reżimu komunistycznego nadal nie doczekaliśmy się jej wprowadzenia.

Ze względu na wagę problemu uważamy, że wszystkie ugrupowania polityczne powinny mieć wyrobione stanowisko w tym obszarze, które powinno być przedmiotem rzetelnej debaty publicznej i oceny ze strony opinii publicznej.

W związku z tym prosimy Państwa o odpowiedź na kilka krótkich pytań. Państwa odpowiedzi (lub ich brak) wykorzystamy w ramach prowadzonej przez Fundację Panoptykon kampanii społecznej, która nagłośni problem uprawnień służb policyjnych.

- 1) jaka jest Państwa ogólna ocena uprawnień Policji i służb specjalnych do prowadzenia działań „inwigilacyjnych” (kontrola operacyjna, czynności operacyjno-rozpoznawcze) – czy powinny one rosnąć, czy być zmniejszane oraz czy poziom kontroli nad ich wykorzystywaniem jest wystarczający?
- 2) jakie zmiany uważacie Państwo za niezbędne w obszarze prowadzenia przez Policję i służby specjalne działań „inwigilacyjnych”?
- 3) czy prowadzą Państwo prace koncepcyjne lub przygotowali Państwo projekty zmian legislacyjnych w tym obszarze?

We wrześniu 2019 r. działająca przy Rzeczniku Praw Obywatelskich Komisja Ekspertów do spraw przestrzegania praw obywatelskich w działaniach służb specjalnych opublikowała raport pt. *Osiodłać Pegaza. Przestrzeganie praw obywatelskich w działalności służb specjalnych* –

założenia reformy¹. Rzecznik Praw Obywatelskich wraz z grupą ekspertów proponuje powołanie specjalnego niezależnego organu, który zajmowałby się nadzorem nad działalnością służb specjalnych i mógł rozpatrywać skargi indywidualne na działanie służb. Drugim filarem postulowanej przez RPO i Komisję Ekspertów reformy służb policyjnych i specjalnych powinno być przyznanie jednostce prawa do informacji o byciu przedmiotem zainteresowania ze strony uprawnionych instytucji i prawa dostępu do przetwarzanych przez nie danych osobowych.

- 4) Czy popieracie Państwo przedstawioną przez Rzecznika koncepcję powołania niezależnej instytucji zajmującej się kontrolą nad działalnością Policji i służb specjalnych?
- 5) Czy popieracie Państwo przedstawioną przez Rzecznika koncepcję nałożenia na Policję i służby specjalne obowiązku informowania osób poddanych inwigilacji o tym fakcie (np. 12 miesięcy po zakończeniu działań)?

Prosimy o odpowiedź na powyższe pytania do 26 maja.

Osobą upoważnioną do kontaktu w sprawie jest Wojciech Klicki. Prosimy o odpowiedź na adres mailowy: wojciech.klicki@panoptykon.org, a w razie pytań – o kontakt telefoniczny (692 777 891)

Małgorzata Szumańska
Wiceprezeska

---

¹ <https://www.rpo.gov.pl/pl/content/osodlac-pegaza-inwigilacja-propozycja-niezalezna-instytucje-do-nadzoru-sluzb-specjalnych>